

ההלכה אפילו ברות שיצא ממנה זרע המלוכה. וז"ש מן חדש אשתו זה החידוש היה בשביל אשתו וכמ"ש הרב ש"ך ז"ל שלא הותרו המואביות אלא בעבור דוד הע"ה:

הדרך לקראין קמא דאתאן עליה חבלי רשעים עודני וכו' וידוע כי דואג ואחיתופל היו אומרים דוד הע"ה היה מואבי שבא מרות המואבית ופסול לבא בקהל והבל יפצה פיהם. וז"ש חבלי רשעים עודני נאספו לומר שאני פסול מרות המואבית תורתך לא שכחתי דכתיב שתי בנותיך הנמצאות וכתיב מצאתי דוד עבדי וכמ"ש (פרק הספינה צא, ב). והדברים עתיקים עתיק יומין אמרן דכתיב שתי בנותיך הנמצאות וכתיב מצאתי דוד עבדי וכמ"ש (ביבמות דף ע"ז) אמר רבא מ"ד אז אמרתי הנה באתי וכו' אמר דוד אני אמרתי עתה באתי ולא ידעתי שבמגלת ספר כתוב עלי התם כתיב הנמצאות הכא כתיב מצאתי דוד למדנו שדוד הע"ה היה אומר זה. ואפשר שז"ש לא שכחתי ואני אודה על מה שעשית לזקנתי בחצות לילה שלא קללה בועז ועל זה אקום להודות לך וגם על משפט צדקך דכתיב לא יבא עמוני ומואבי ולא עמונית ומואבית והם משפטים צדיקים דהם שנתכוננו למצוה הנקבות מותרות חבר אני לכל אשר יראוך וכיונו להלכה ודרש כהוגן ולשומרי פקודיך כענין ב"ש שהיא מותרת והתירה הסנהדרין:

הדרך עלן לברייתא דפרקין מאמר פתוח גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה ומייתי כמה קראי. ואין ספק דכולהו אתו לאשמועינן וכבר בש"ס כי קאמר התנא ואמר בעי מאי ואומר ק"ו בהך ברייתא דקאמר ואומר לשבעה וגם לשמנה ובעניותנו נימא בהא מילתא. הלא מראש נקדים דבריו של גדול הרב עיר וקדיש מהרח"ו זצ"ל הוא היה אומר כי המדבר מוציא הבל ואותו הבל

הוא מן הנשמה והן נגרע מהנשמה וזה טעם דאסור לדבר דברים בטלים וכמו שהבאתי דבריו באורך בכמה דוכתי. ולזה גדולה תורה דמלבד דהקורא בתורה לא מפסיד אלא אדרבא מוסיף חיים וז"ש גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה בעוה"ז שנאמר כי חיים הם למוצאייהם למוציאם בפה כמשו"ל. וטובא אשמועינן דהוה ס"ד כי הן מחסור ע"י הדבור שמדבר בפיו דברי תורה לז"א אדרבא כי דברי תורה מרבה חיים ולכל בשרו מרפא כי ברפואות זמנין דמרפא לענין אחד וקשה לאחר כגון זכורא ועקרבא אבל התורה לכל בשרו מרפא כולל וטוב לגוף. ואומר רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך כלומר אי תימא איך יתכן דהיא רפואה לכל לז"א רפאות תהי לשרך בא ללמד דהוי כמו החנטה דנותנין שמן אפרסמון בטבור ומשם הולך לכל הגוף כן התורה רפואות תהי לשרך הוא הטבור ומשם ירפא לכל הגוף:

ומה שאמר ושקוי לעצמותיך אפשר לפרש במה שכתבנו בעניותנו במ"א דארז"ל (יבמות צז, א) האומר שמועה משמו שפתותיו דובכות בקבר דלכאורה יש לחקור דראיתי להרב עיר וקדיש מהר"י צמח ז"ל דהקשה דמה עונש הוא לאליהו הנביא זכור לטוב להמצא בכל ברית מילה על שאמר עזבו בריתך. ותירץ שמאבד באותה שעה שהוא בא למילות החידושים שמתחדשים במתיבתא דרקיע עכ"ד. וכפ"ז הוה ס"ד דמי שאומרים שמועה משמו נר"ן אומרים אותה השמועה וא"כ הוה ליה הפסד דנמנע מלשמוע חידושים במתיבתא דרקיע ולכן דייקי רז"ל שפתותיו דובכות בקבר כלומר שפתותיו דובכות הבלא דגרמי שנשאר בקבר אצל הגוף יבא להם חיות לעצמות והבלא דגרמי וז"ש שפתותיו דובכות בקבר. ונר"נ במעמד שלשתן קנה